

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA k postní době 2023

Postní askeze, synodální cesta

Drazí bratři a sestry!

Matoušovo, Markovo a Lukášovo evangelium shodně líčí událost Ježíšova proměnění. Ta je Pánovou odpovědí na nepochopení jeho učedníků. Krátce předtím totiž došlo k vážnému střetu mezi Mistrem a Šimonem Petrem, který poté, co vyznal víru v Ježíše jako Krista, Božího Syna, odmítl jeho předpověď umučení a kříže. Ježíš ho důrazně pokáral: „Jdi mi z očí, satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!“ (Mt 16,23). Následně „po šesti dnech vzal Ježíš s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami“ (Mt 17,1).

Evangelium o proměnění Páně se každoročně čte o druhé neděli postní. Během tohoto liturgického období nás totiž Pán nás zve, abychom se s ním odebrali do ústraní. Zatímco naše běžné povinnosti vyžadují, abychom setrvali na svých obvyklých místech a žili často opakujícím se, někdy až nudným každodenním životem, během postní doby jsme pozváni, abychom spolu s Ježíšem „vystoupili na vysokou horu“ a prožili se svatým Božím lidem zvláštní zkušenost *askeze*.

Postní askeze je závazek, který je vždy podporovaný milostí, že překonáme nedostatek víry a odpor k následování Ježíše na cestě kříže. Stejně jako to potřeboval Petr a ostatní učedníci. Abychom prohloubili své poznání Mistra, plně pochopili a přijali tajemství jeho spásy, která se uskutečňuje naprostým sebedarováním z lásky, musíme se jím nechat vést do ústraní a k výšinám, odpoutat se od průměrnosti a marnosti. Musíme se vydat na cestu vzhůru, která podobně jako horská túra vyžaduje úsilí, oběti a soustředění. Tyto požadavky jsou důležité i pro synodální cestu, na kterou jsme se jako církev vydali. Prospěje nám, když se zamyslíme nad vztahem, který existuje mezi postní askezí a synodální zkušeností.

Do „ústraní“ na hoře Tábor s sebou Ježíš bere tři učedníky, které vybral, aby se stali svědky jedinečné události. Chce, aby tato zkušenost milosti nebyla osamělá, ale sdílená, jako ostatně celý náš život víry. Ježíše následujeme společně. A společně, jako církev putující v čase, také prožíváme liturgický rok a v něm i postní dobu a kráčíme s těmi, které Pán postavil vedle nás jako spolupoutníky. Podobně jako při výstupu Ježíše a učedníků na horu Tábor můžeme říci, že naše postní cesta je „synodální“, protože po ní kráčíme společně, jako učedníci jednoho Mistra. Víme totiž, že Ježíš sám je *cestou*, a proto jak v liturgickém životě, tak v rámci synody církev nedělá nic jiného, než že stále hlouběji a plněji vstupuje do tajemství Krista Spasitele.

A dostáváme se k vyvrcholení. Podle evangelia byl Ježíš „před nimi proměněn: jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo“ (Mt 17,2). Zde je „vrchol“, cíl cesty. Na konci výstupu, když jsou s Ježíšem na hoře, se třem učedníkům dostává milosti spatřit ho v jeho slávě, zářícího nadpřirozeným světlem, které nepřicházelo zvenčí, ale vyzařovalo z něj samotného. Božská krása tohoto zjevení byla nesrovnatelně větší než jakákoli námaha, kterou museli učedníci vynaložit při výstupu na horu Tábor. Jako při každé náročné horské túře nesmíme při výstupu spouštět oči z cesty, ale panorama, které se otevírá na jejím konci, překvapí a odmění člověka svou nádherou. I synodální proces se často zdá být namáhavý a někdy nás může odradit. Ale to, co nás čeká na konci, je jistě něco úžasného a překvapivého, co nám pomůže lépe pochopit Boží vůli a naše poslání ve službě jeho království.